

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

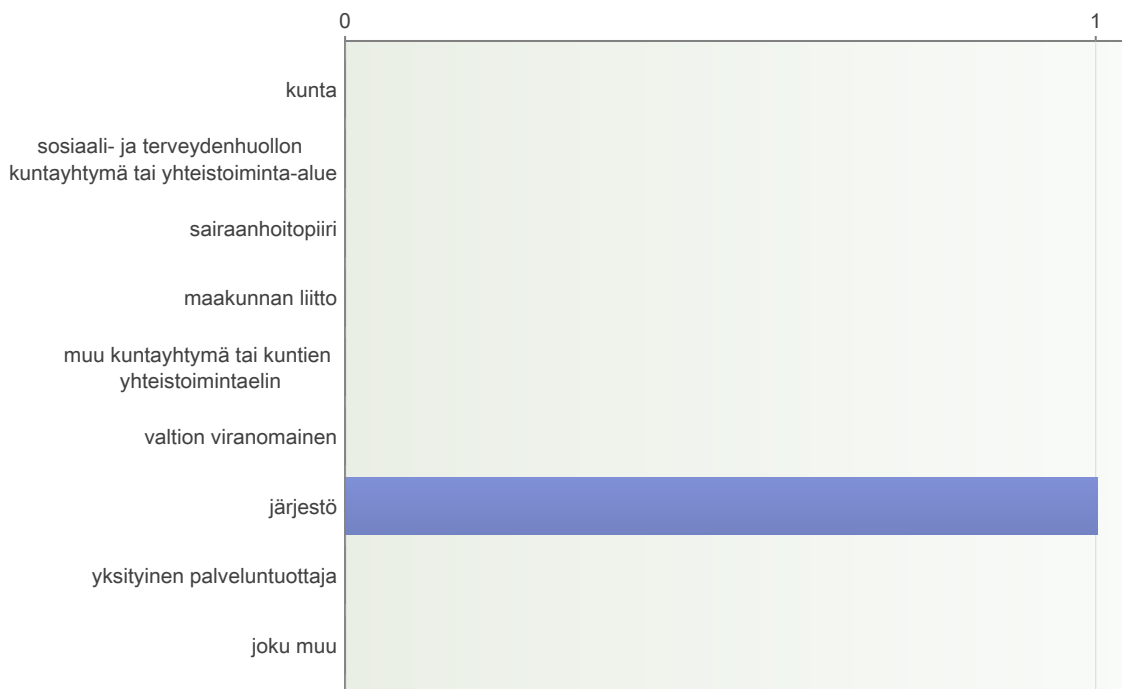
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Hengitysliitto ry	Sari Mäki	sari.maki@hengitysliitto.fi, 0406692207		

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen edellyttää onnistunutta sosiaali- ja terveydenhuollon integraatiota. Vain nivomalla nykyistä paremmin yhteen perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoito sekä lisäämällä terveydenhuollon ja sosiaalihuollon yhteistyötä, on mahdollista kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja. Toimiva integraatio ja hoitoketjujen sujuvuus ovat erityisen keskeisiä kysymyksiä erityisesti niiden ihmisten kohdalla, jotka käyttävät paljon palveluita.

Asiakassuunnitelman tekeminen on olennainen tekijä integraation onnistumisessa. Hengityслиitto on pitkään pitänyt esillä terveys- ja hoitosuunnitelman tärkeyttä pitkäaikaissairaiden hoidossa. Myös asiakkaan oman vastuun lisääntyessä asiakassuunnitelma auttaa, kun potilas/asiakas on tietoinen hoidostaan/palvelustaan ja yhdessä palvelun tuottajan kanssa miettinyt ja suunnitellut hoitonsa.

Hengityssairaan hyvä hoito sisältää hoitosuunnitelman, johon on koottu hengityssairautta ja mahdollisia muita sairauksia koskeva hoidon kokonaisuus. Hengityssairautta sairastavat kertovat, että hyvän hoidon kokemusta lisäävät kirjallisena saadut lääkkeenotto- ja omahoito-ohjeet, omahoidon omaksumiseen tarvittavat riittävät ja päivittyvät tiedot sekä tieto seuraavan seurantakäynnin tai muun seurannan ajankohdasta.

Mahdollisuus ja kyky valita suoran valinnan palveluita vaihtelee ihmisten välillä, riippuen muun muassa elämäntilanteesta, koulutuksesta sekä sosiaali- ja terveysongelmien kuormituksesta. Jotta järjestelmä ei luo lisää hyvinvointi- ja terveyseroja, tarvitaan apua ja tukea valintojen tekemiseen. Järjestelmä vaatii palveluohjausta. On kuitenkin kysyttävä, millaiset resurssit palveluohjaukseen on olemassa ja millainen osaaminen moniongelmaisen ihmisen palveluohjaamiseen vaaditaan. Millaisella koulutuksella ja kokemuksella pystyy ohjaamaan monialaista tukea tarvitsevaa asiakasta?

On riski, että valinnanvapaus jakaa palvelut paremmin ja huonommin pärjäävien palveluiksi, mikä pitkälle muistuttaa nykytilannetta. Vaikutusarvioinnissa todetaan, että terveyserojen kasvaminen on mahdollista markkinoiden avautumisen myötä tapahtuvasta asiakkaiden jakautumisesta. On hyvin mahdollista, että työterveyshuoltoa tai yksityistä terveydenhuoltoa nyt käyttävät listautuvat käyttämiensä palveluntuottajien sote-keskuksiin. Ihmisten erilainen kyky ja jaksaminen tehdä valintoja voi vaikuttaa negatiivisesti hyvinvointi- ja terveyserojen syntyyn.

Alueellisen eriarvoisuuden kehittyminen on pelkona esitetyn mukaisessa valinnanvapausjärjestelmässä. Kuten vaikutusarvioinneissa sanotaan, vähemmän asutuilla seuduilla valittavia palveluita ei tule olemaan yhtä paljon kuin asutuskeskittymissä, jos ollenkaan. Alueellisia eroja tulee myös isojen asutuskeskusten sisään. Harvaan asutuilla alueilla ja keskusten ulkopuolella markkinat eivät ole niin hyvät, että useampia suoran valinnan

palveluja tarjoavia toimijoita välttämättä syntyä kyseisille alueille.

Alueellista eriarvoisuutta esiintyy perusterveydenhuollossa tälläkin hetkellä esimerkiksi hengityssairauksien hoidossa ja seurannassa. Astmaa, keuhkohtaumatautia ja uniapneaa sairastavien seuranta ei monella paikkakunnalla toimi kunnolla. Mikäli laaja valinnanvapaus onnistuu luomaan toimivat terveydenhuollon markkinat, joissa kilpaillaan laadulla, voi pitkäaikaissairauksien seuranta parantua.

Hengityслиitto on erityisen huolissaan pitkäaikaissairaiden ja paljon palveluita tarvitsevien maksutaakasta. Jo nykyisellä asiakas- ja lääkemaksutaakalla moni pitkäaikaissairas on joutunut valitsemaan jättääkö tässä kuussa ostamatta lääkkeitä vai ruokaa. Esimerkiksi astma on lääkehoidolla hyvin hallittavissa oleva sairaus. Kun sairaus on hallinnassa, se on oireeton. Omahoito ja lääkehoidon hallinta vähentävät yhteiskunnalle koituvia kustannuksia, terveyspalveluiden käyttöä, sairauspoissaoloja, työkyvyttömyysjaksoja ja varhaista eläköitymistä. Jos kalliimmat, hoitavat lääkkeet jäävät ostamatta, hoidon laiminlyönnistä aiheutuvat seuraukset kasvattavat kokonaiskustannuksia ja hyvinvointi- ja terveyseroja.

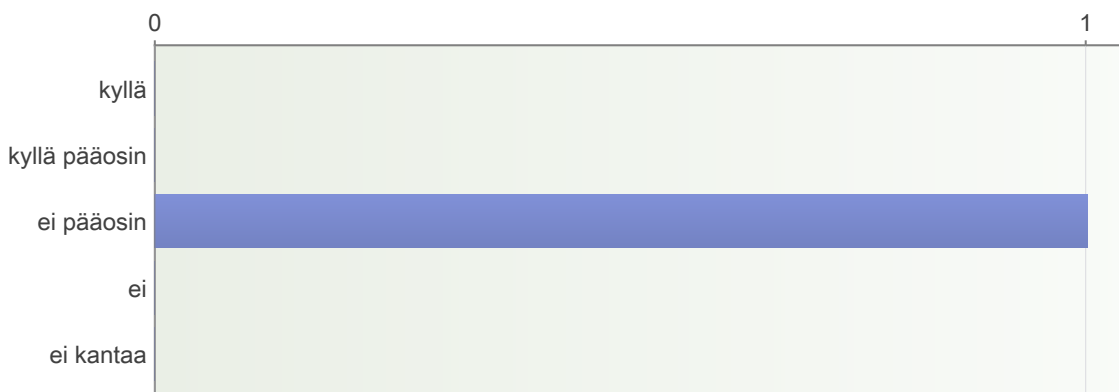
Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen vaatii pitkäaikaissairaana maksutaakan pienentämistä. Esitettyssä valinnanvapausjärjestelmässä on iso riski siihen, että asiakasmaksut nousevat. Se on kestävälinja. Nyt valmisteilla olevassa asiakasmaksulainsäädännön uudistuksessa on varmistettava pitkäaikaissairaiden ja paljon palveluita tarvitsevien mahdollisuus laadukkaaseen hoitoon ja mahdollisuuteen hoitaa itseään.

Tällä hetkellä Kela korvaa matkat vain lähimpään hoitopaikkaan. Miten tämä edistää asiakkaan valinnanvapautta?

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen tarvitaan maakuntien ja kuntien välistä yhteistyötä. Esimerkiksi Pirkanmaalla on luotu keuhkohtaumatautia sairastavan hoitoketju, joka ulottuu erikoissairaanhoidosta kuntaan. Olennaisena osana on kunnassa tuettava liikuntatoimintaa, joka on tärkeä osa keuhkohtaumatautipotilaan omahoitoa. Myös valinnanvapausjärjestelmässä yhteistyön toimivuus on taattava. Maakuntien ja kuntien yhteistyön on toimittava myös jo sairastuneiden omaehtoisten liikuntapalveluiden tukemisessa kunnissa sairauden pahenemisvaiheiden ennaltaehkäisemiseksi.

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Vaikutusmahdollisuudet lisääntyvät erityisesti niillä asiakkailla, joilla on kykyä ja mahdollisuuksia etsiä oikeanlaisten palvelujen pariin oikea-aikaisesti. Epäselvää on lisääntyvätkö niiden asiakkaiden vaikutusmahdollisuudet, joilla ei ole resursseja tehdä valintoja, kun ylipäänsä palveluiden pariin hakeutuminen voi olla vaikeaa. Valinnanvapauden mukana tuleva oman vastuun lisääntyminen sopii osalle kansalaisista hyvin, mutta juuri eniten palveluja tarvitsevat ovat usein niitä, joilla oman vastuun lisääminen ei lisää omia vaikutusmahdollisuuksia. He tarvitsevat erityistä tukea ja neuvontaa.

Itsemääräämisoikeus voi lisääntyä henkilökohtaisen budjetin myötä, erityisesti niillä asiakkailla, joilla on kyky ja mahdollisuus tehdä omat päätökset. Osa henkilökohtaisen budjetin kohderyhmästä on sellaisia, jotka tarvitsevat tuettua päätöksentekoa tai järjestelmä ei siitä huolimatta pysty lisäämään heidän itsemääräämisoikeuttaan.

Potilaan ja asiakkaan vastuu lisääntyy valinnanvapauden myötä. Suunniteltu malli on kansalaiselle vaikeasti hahmotettava ja vaatii paljon palveluohjausta. Olisiko syytä käyttää nyt palveluohjaukseen suunnitellut resurssit itse järjestelmän yksinkertaistamiseen?

7. 3. Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

8. Vapaamuotoiset huomiot.

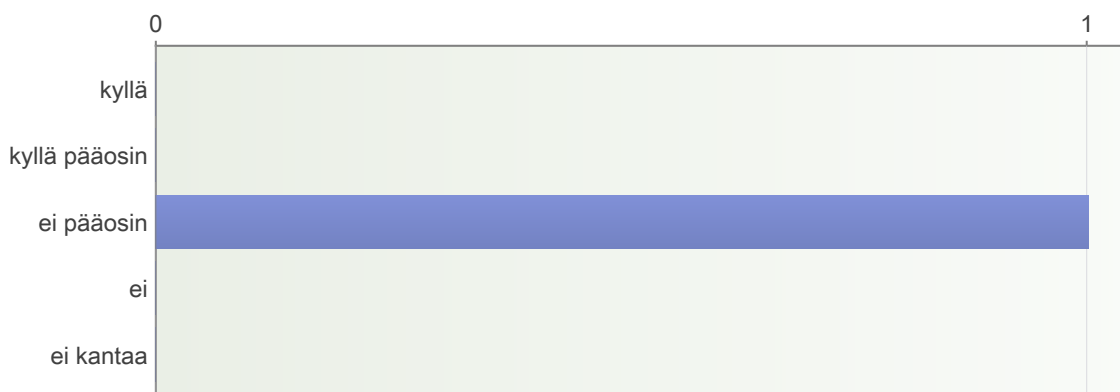
Vastaajien määrä: 1

- Järjestelmä on monimutkainen, joten ei ole selvää ymmärtävätkö kaikki kansalaiset, mitä kaikkia valinnan mahdollisuuksia heillä on ja osaavatko he hakeutua sopivan palvelun pariin. Tämä on haaste erityisesti järjestelmään siirryttäessä. Valinnanvapaus sopii ennen kaikkea harvoin terveyspalveluja tarvitseville asiakkaille. Moniongelmaisille, -sairaille ja iäkkäille järjestelmä on monimutkainen ja monipolvinen. Riittävän yksinkertainen mutta laaja laatu-tieto auttaa valintojen tekemisessä.

Myös palveluohjauksen rooli nousee tässä kysymyksessä erityisen tärkeäksi. Sote-keskuksiin tarvitaan kuntoutusohjaajatyypinen vahva sote-osaaja. Tällaisten henkilöiden rekrytointiin ja kouluttamiseen on varattava resursseja.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Vastaajien määrä: 1

10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sote-uudistuksen yhtenä tavoitteena on ollut palvelujen integraation parantaminen. Valinnanvapausjärjestelmässä on riski, että integraatio vaikeutuu. Kun asiakas käyttää sote-keskuksen peruspalveluita, maakunnan erityispalveluita ja esim. asiakassetelillä ostettua palvelua, on kysyttävä, miten integraatio toteutuu, kun maakunnalla ei ole hallinnollista ohjausta kaikkiin suoran valinnan palveluihin. Erityisesti paljon palveluja käyttävän kansalaisen palvelukokonaisuuden on oltava hyvin suunniteltu ja koordinoitu, sille pitää määritellä yksi vastuutaho ja tiedon täytyy kulkea palveluntuottajien ja vastuutahon välillä.

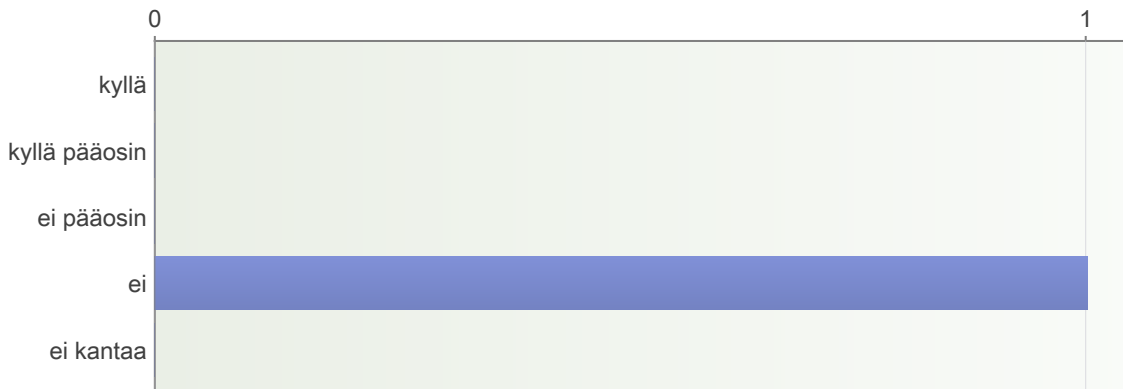
Sosiaalihuollon palveluja ei ole saatavilla sote-keskusten palveluvalikoimassa. Monet pitkäaikais- ja monisairaat ihmiset tarvitsevat myös sosiaalihuollon palveluja ja siksi niitä olisi oltava saatavilla jo sote-keskuksissa varhaisessa vaiheessa. Kuntoutusohjaajatyypisiä henkilöitä tulisi olla sote-keskuksissa.

Tärkeässä roolissa on asiakassuunnitelman tekeminen ja sisältö, josta kaikki palveluja tarjoavat ovat tietoisia. Asiakassuunnitelman lisäksi palveluntuottajilla on oltava käytössään kaikki asiakas- ja potilastiedot. Jokaisen palveluja tuottavan on myös kirjattava tiedot yhtenäiseen rekisteriin. On erityisesti kiinnitettävä huomiota potilasturvallisuuteen ja asiakkaan yksityisyyden suojelemiseen. Potilas/asiakastietojen tulee olla ajan tasalla ja

palvella asiakkaan kokonaisvaltaista palveluntarpeen arviointia.

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Vastaajien määrä: 1

12. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

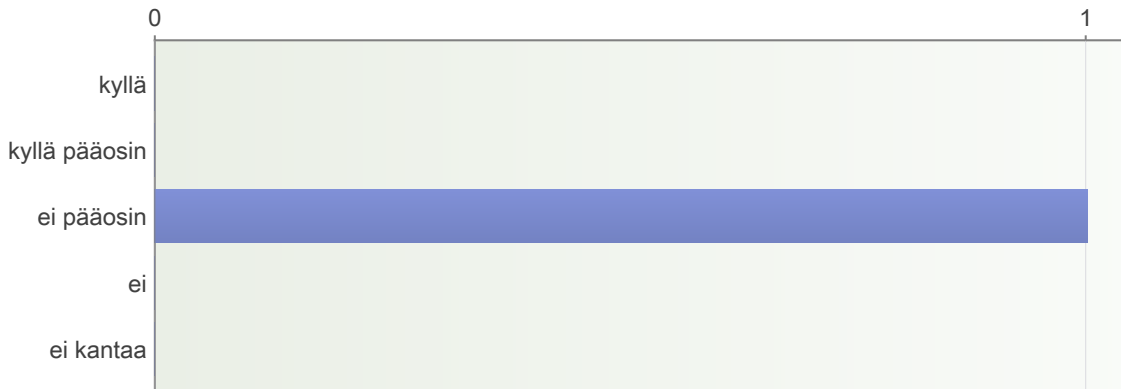

14. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1

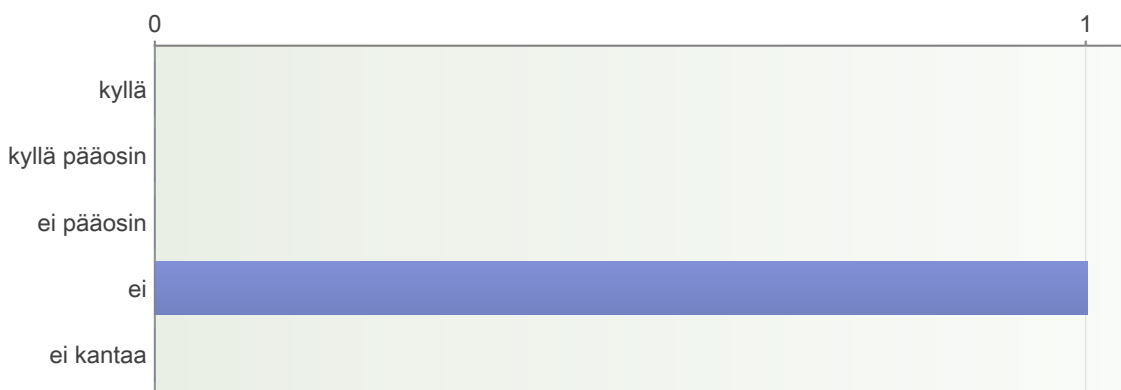
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kelan kuntoutuspalvelujen kilpailuttaminen tyypisti kehittämis- ja innovointityön kuntoutuslaitoksissa. Hengitysliitto yhtyy Sosten lausuntoon, jossa todetaan, että ”Yritystoimintaan kuuluva voitontavoittelu ja liikesalaisuusperiaate voi kuitenkin vaikeuttaa syntyvien hyvien käytäntöjen ja innovaatioiden leviämistä palvelemaan koko järjestelmää”.

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

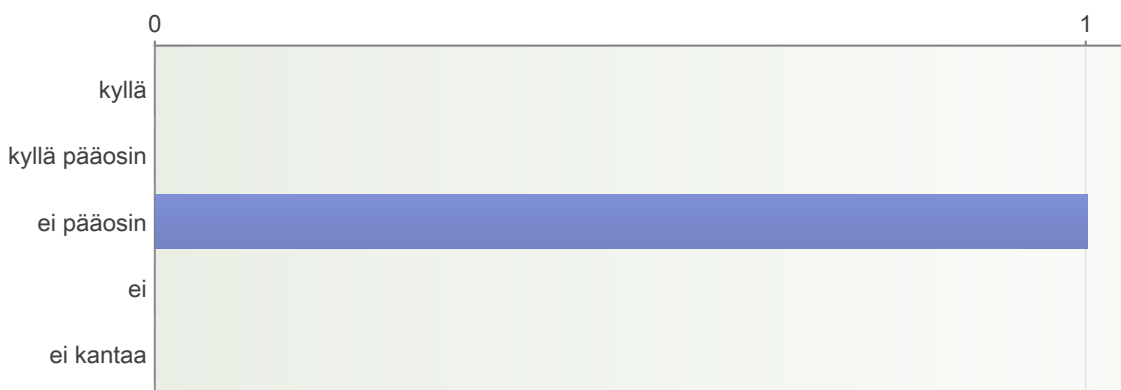
18. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mikäli valinnanvapausjärjestelmä toimii niin, että hoitoon pääsy nopeutuu ja tarvittavien hoitojen ja palveluiden pariin pääsy helpottuu, kustannusten kasvun hillintä on pitkällä aikavälillä mahdollista. Laajan valinnanvapauden toteuttaminen ei ainakaan alkuvaiheessa tuo säästöjä. Maakunnille tulevat monet uudet tehtävät edellyttävät uutta osaamista. Koulutus ja resurssien lisääminen maakunnille kasvattavat menoja. Lisävoimavaroja vaativat muun muassa valtakunnallisten tiedonhallintapalvelujen luonti, maakunnallisten rekisterien luominen, ylläpito ja seuranta, maakunnan ja tuottajien välisten sopimusten seuranta. Myös sote-palvelujen yhtiöittämisen myötä seuraava organisaatiomuutos vaatii aikaa ja resursseja. Uusi tapa toimia esimerkiksi verkostomaisesti vaatii myös aikaa ja resursseja kyseistä työtä tekeviltä. Esityksen mukainen valinnanvapausjärjestelmä vaatii vahvaa valvontaa, koska maakunnalla ei ole suoraa ohjausvaltaa palveluntuottajiin. Se tuo maakunnille uusia kustannuksia. Hyvä valvonta on erityisen tärkeää, jotta potilasturvallisuus ja asiakkaiden oikeudet voivat toteutua. Kaikilla potilailla ja asiakkailla ei ole resursseja ja kykyä tietää, mikä palvelun taso on oikea ja/tai valittaa siitä. Asiakkaan vastuu valvonnassa on raskasta sairauden, vamman tai muun elämäntilanteen haasteen kanssa elävälle ihmiselle. Siksi julkisen valvonnan tulee toimia ja olla ihmisen turvana. Kattava valvontajärjestelmä tarvitsee nykyistä enemmän resursseja, joten se tulee lisäämään kustannuksia. Järjestelmän on ennalta ehkäistävä tilanne, jossa mahdollistetaan voittoa tavoittelevien toimijoiden keskittyminen helppohoitoisimpaan ja muutoin tuottavimpaan toimintaan samalla, kun julkisten toimijoiden kannettavaksi jäävät kalleimmat toiminnot. On myös huolehdittava siitä, että peruspalvelun tuottajalle ei tule houkutusta lähettää asiakkaita maakunnan vastuulla oleviin erityispalveluihin kustannussäästöjen toivossa.

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvueluista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Vastaajien määrä: 1

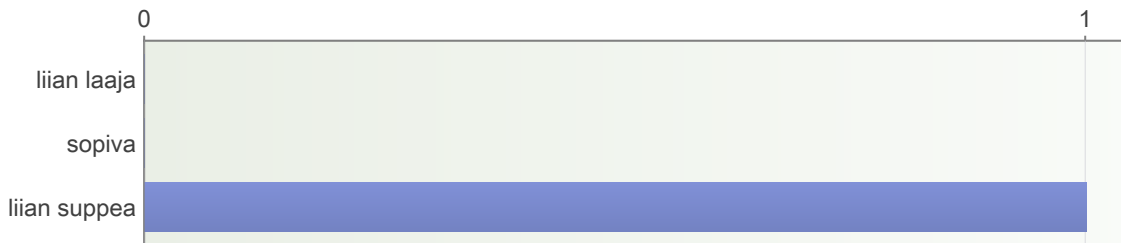
20. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Hengityslitto yhtyy Sosten lausuntoon, jossa todetaan, että ”Maakunnan liikelaitoksen pitäisi pitää yllä valmiutta järjestää suoran valinnan palvelut tilanteessa, joissa muita palveluntuottajia ei ole tai maakunnan asukas ei tee valintaa. Tällaisen reservin ylläpitäminen olisi kallista ja epätarkoituksenmukaista osaavan työvoiman riittävyyden näkökulmasta”.

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

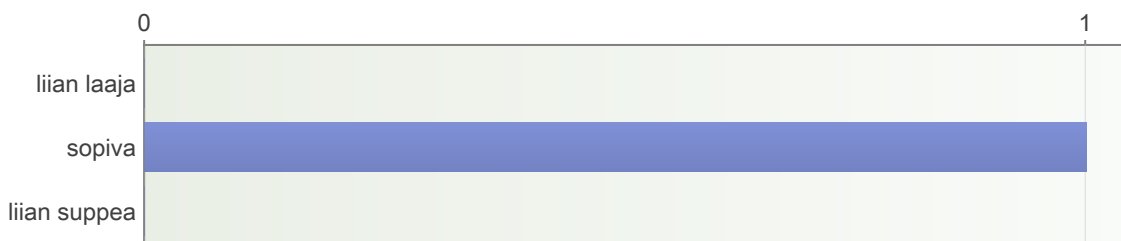
22. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sosiaalipalvelujen saatavuutta tulisi lisätä sote-keskuksiin

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

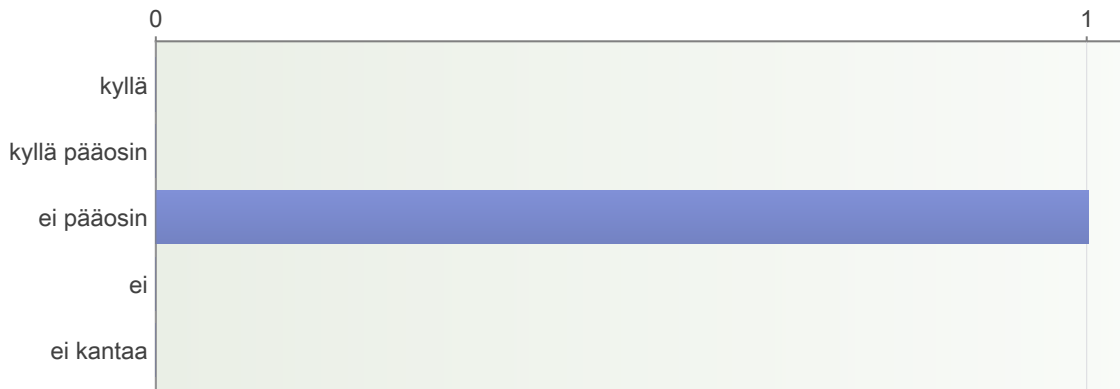

24. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

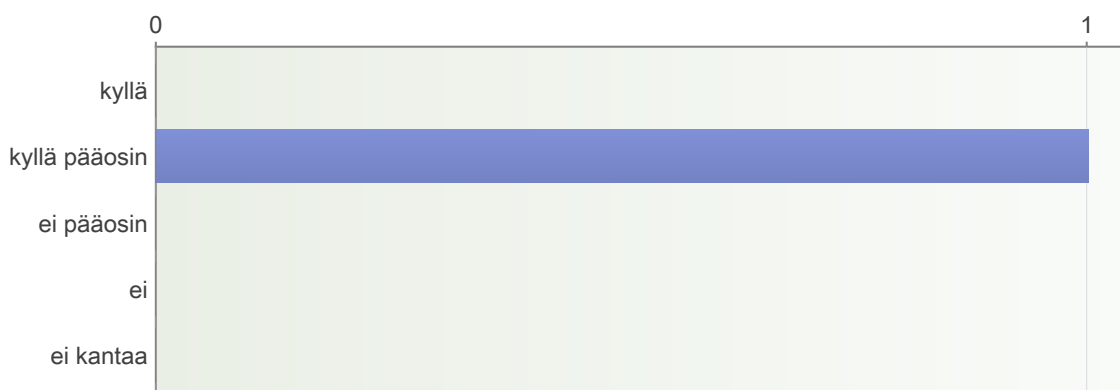
26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnoksesta ei selviä, mitkä palvelut kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin.

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

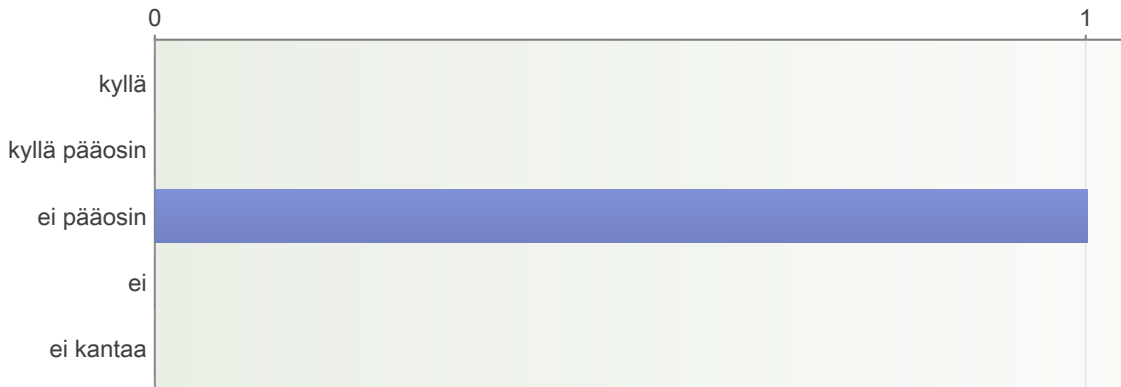

28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

Vastaajien määrä: 1

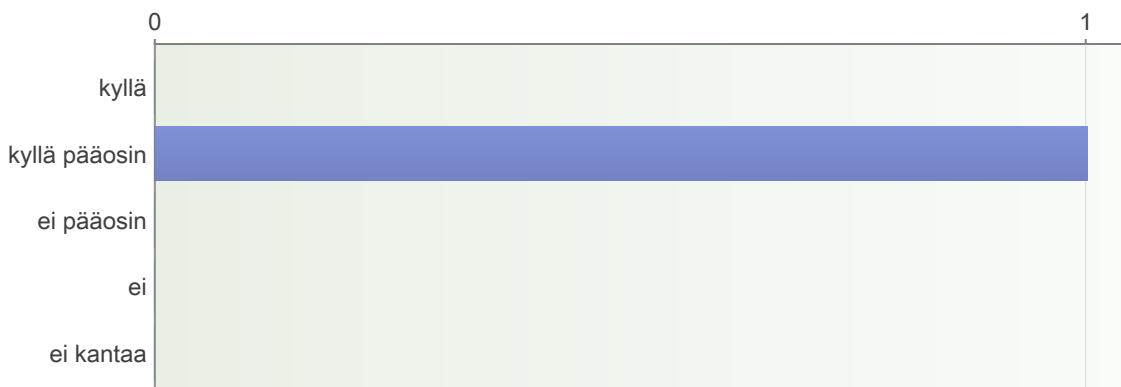
30. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tällaisenaan laki ei mahdollista valinnanvapautta, koska tuottajana on aina maakunnan liikelaitos.

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Vastaajien määrä: 1

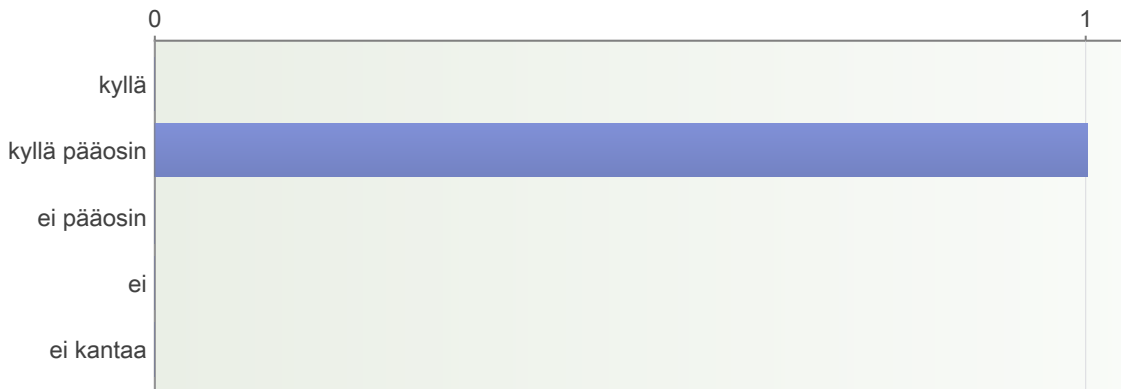

32. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Vastaajien määrä: 1

34. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

36. Vapaamuotoiset huomiot.

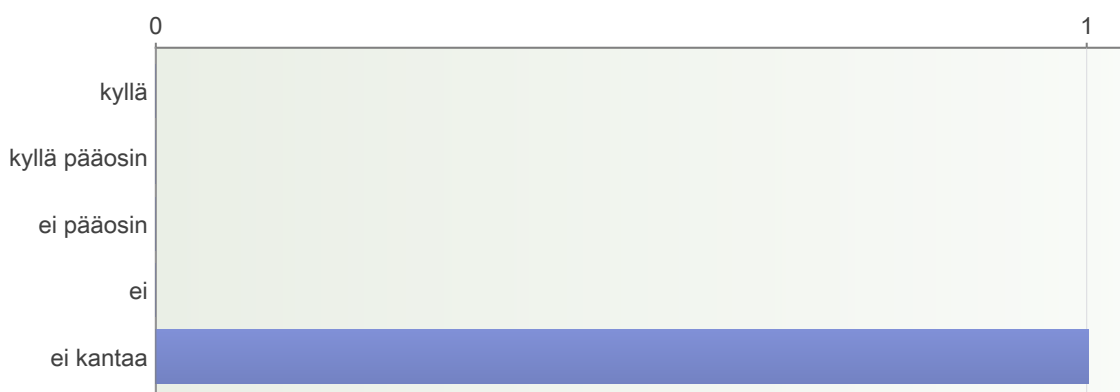
Vastaajien määrä: 1

- Jos on paljon palveluita tarvitseva ihminen ja jos palvelut ostetaan asiakaseteleillä, niin palvelukokonaisuudesta tulee pirstaloitunut. Palveluohjauksen tarve on tällöin mittava. Onko maakunnan liikelaitoksella tähän tarvittavat resurssit?

Käyttöönottoa pitäisi testata rajatuissa palveluissa ja arvioida toimivuutta ja laajentamisen mahdollisuuksia kokemusten perusteella.

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Vastaajien määrä: 1

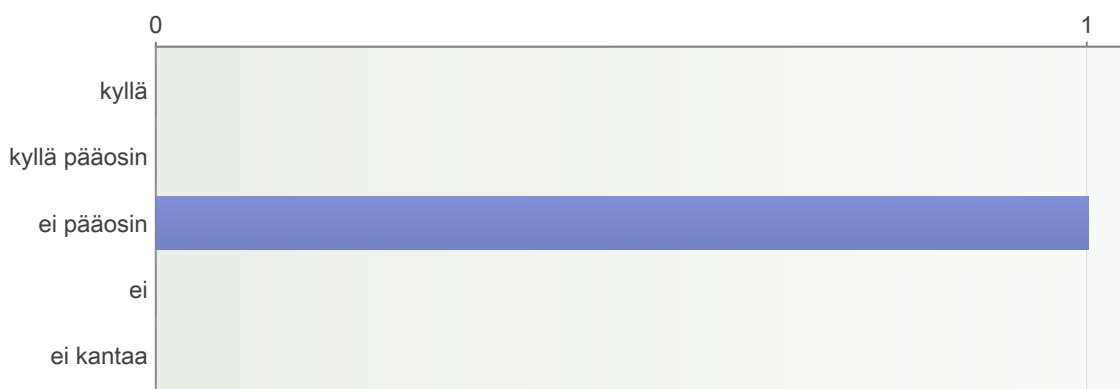

38. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

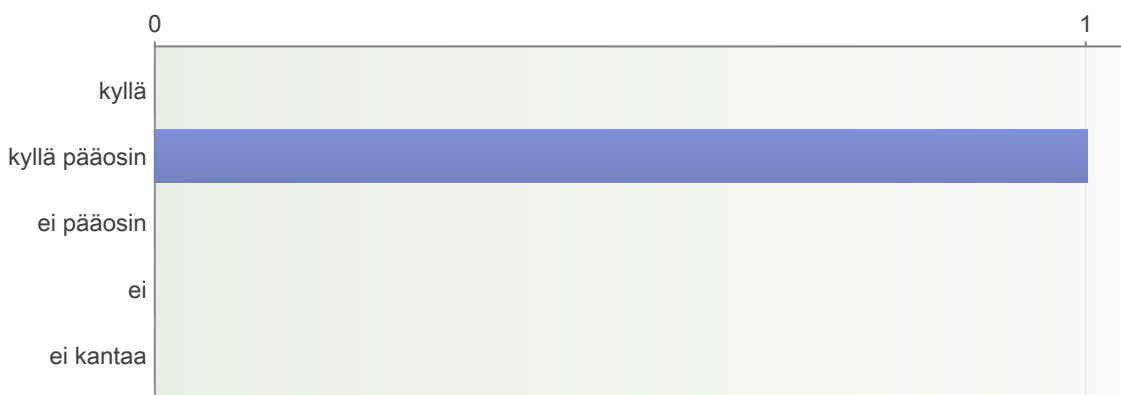
40. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Hengityслиitto yhtyy Sosten lausuntoon palvelusetelien asteittaisesta käyttöönotosta ja maakunnan väestön rakenne ja palvelujen tarpeet huomioiden.

41. 11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

42. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakassuunnitelma voisi olla sopimuksen kaltainen, jolloin asiakkaalla olisi myös velvoite käyttää asiakasseteli suunnitelmanmukaiseen hoitoon.
Asiakkaalle ei saa tulla asiakassuunnitelmaan kirjatusta palveluista yllättäviä kuluja vaan hänen tulee tietää ennen palvelujen saantia, mitä palveluja hän saa ja millä hinnalla.

43. 11e. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

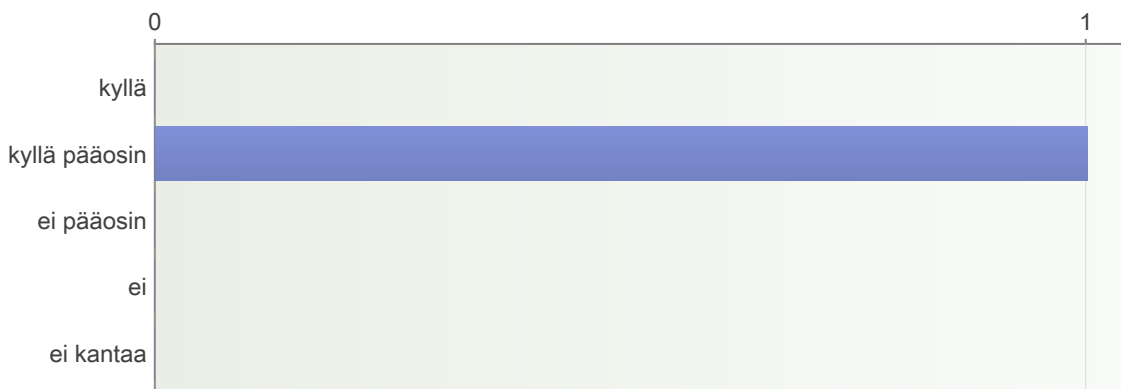
44. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Hengitysliitto yhtyy Sosten lausuntoon, jossa korostetaan, että ”Maakuntia ei voi velvoittaa setelien laaja-alaiseen käyttöön, vaan niiden myöntämisen on perustuttava maakunnan omaan harkintaan, jolla turvataan hoidon ja hoivan saatavuus, laatu sekä turvallisuus. Setelin myöntämisen on aina oltava asiakkaan edun mukaista”.

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

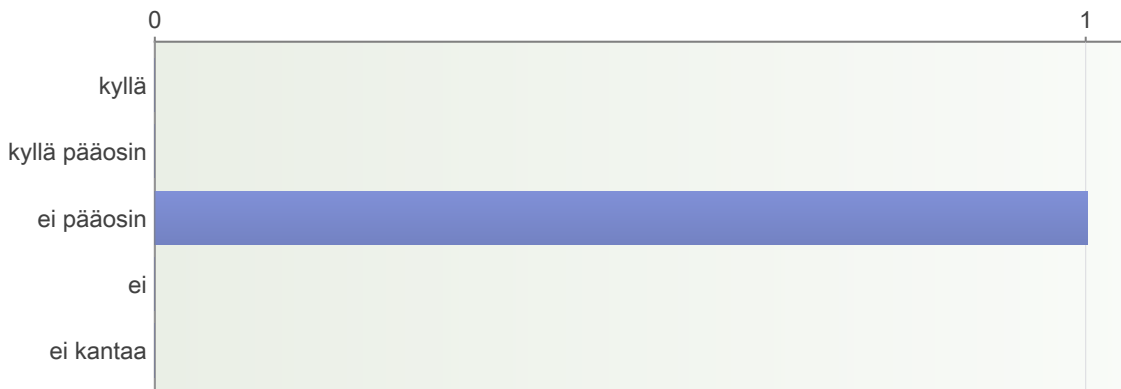
46. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Henkilökohtaisen budjetin kokeiluja tulisi jatkaa ja niiden pohjalta tehdä arvioita, ketkä kuuluisivat sen piiriin.

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Vastaajien määrä: 1

48. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Hengitysliitto yhtyy Sosten lausuntoon, jossa todetaan, että ”Asiakassuunnitelman laadintaan tulee varata riittävät resurssit ja jotta asiakkaan oikeudet toteutuisivat, on asiakassuunnitelmien velvoittavuus varmistettava”.

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Ei vastauksia.

50. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

Ei vastauksia.

52. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Ei vastauksia.

54. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Ei vastauksia.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.

16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Ei vastauksia.

58. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Ei vastauksia.

60. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Ei vastauksia.

62. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Ei vastauksia.

64. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Ei vastauksia.

66. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Ei vastauksia.

68. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveystalveluiden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

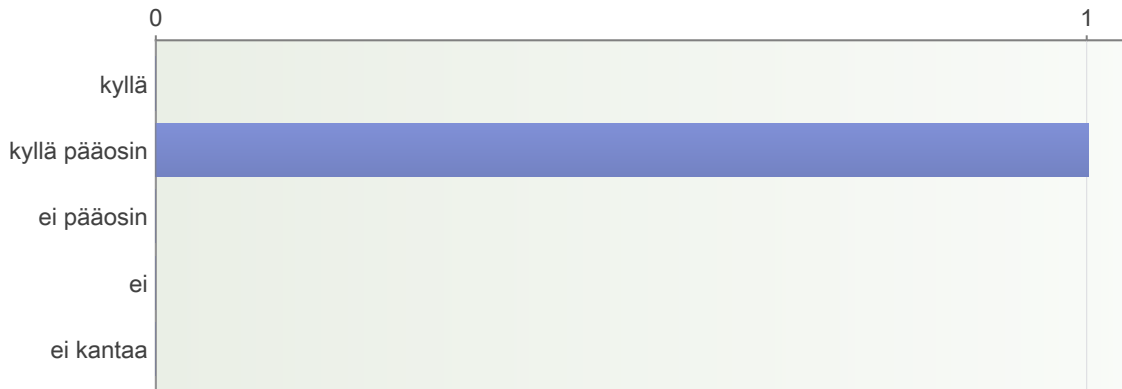
Ei vastauksia.

70. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1

72. Vapaamuotoiset huomiot.

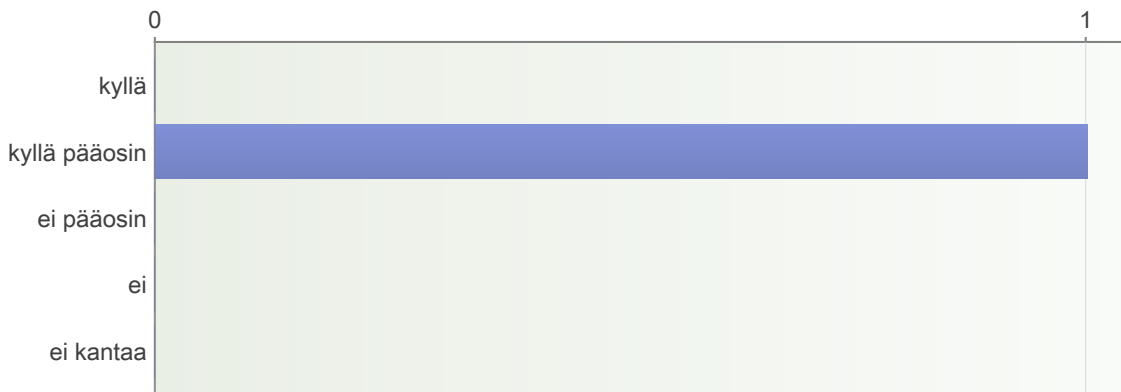
Vastaajien määrä: 1

- Sote-keskus voi täydentää omaa palvelutuotantoaan ostamalla palveluja pieniltä ja mikroyrityksiltä. Yritykset voivat toimia sote-keskuksena myös yhteistyösopimusten tai yhteisen yrityksen kautta (esim. osuuskunta). PK- ja mikroyrityksillä on hyvät edellytykset toimia asiakassetelipalvelujen ja henkilökohtaisen budjetin palvelujen tuottajina. Myös maakunnan liikelaitos voi hankkia palvelutuotantoa yrityksiltä ostopalveluina. PK- ja mikroyrityksillä on jatkossakin mahdollisuus tuottaa tukipalveluja maakunnassa toimiville palveluntuottajille (esim. siivous, ruokahuolto).

Hengitysliitto yhtyy Sosten lausuntoon, jossa sanotaan, että ”Pienten palveluntuottajien taloudelliset ja muut mahdollisuudet liittyä tietojärjestelmiin on turvattava siten, etteivät esimerkiksi lisenssi- ja käyttöönottomaksut tai käyttöönottoon liittyvät tekniset seikat muodostu käyttöönoton ja käytön esteiksi”.

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

74. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakassetelin taloudellisia vaikutuksia olisi pitänyt arvioida tarkemmin.

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntien keskinäinen erilaisuus vaikeuttaa jäsenistömme edunvalvontaa ja saamansa hoidon laadun arviointia.

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Sote-uudistuksen lähtökohtina on ollut sosiaali- ja terveystalouden perustason vahvistaminen, perus- ja erityispalveluiden (erit. terveydenhuolto) integraatio, eriarvoisuuden vähentäminen ja kustannusten hillitseminen. Parhaiten näistä voi valinnanvapausjärjestelmässä onnistua perustason palvelujen parantaminen. Muiden kolmen tavoitteen kohdalla on esitetty vahvoja epäilyksiä niiden toteutumisesta. Pikemminkin pelätään kyseisten ongelmien jopa lisääntyvän. Näiden tavoitteiden toteutumisen mahdollistamiseksi on jatkovalmistelussa kiinnitettävä erityistä huomiota.

Vaiheittainen eteneminen laajan valinnanvapauden luomisessa olisi toimiva tapa, jotta nähdään, miten järjestelmä lähtee käyntiin ja viat voidaan korjata. Kaikkien tarvittavien tietojärjestelmien valmistuminen suunnitellussa aikataulussa ei myöskään ole mahdollista, mikä vaikeuttaa järjestelmän käyttöönottoa huomattavasti.

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Ei vastauksia.